

ชื่อเรื่อง	แนวทางการจัดบริการการศึกษาเพื่อช่วยให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรียนได้ประสบผลสำเร็จในระบบการศึกษาทางไกล โดยการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจาก 4 มหาวิทยาลัยเปิด
ชื่อผู้วิจัย	ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี
ปีที่แล้วเสร็จ	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยเปิดแห่งมาเลเซีย มหาวิทยาลัยเปิดแห่งฟิลิปปินส์ และมหาวิทยาลัยเทอร์นูกา อินโดนีเซียต่อบริการการศึกษาที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนให้ประสบผลสำเร็จในระบบการศึกษาทางไกล 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบริการการศึกษาที่มีผลและจำเป็นต่อการเรียนให้สำเร็จของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลดังกล่าวจากนักศึกษา คณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และ 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริการการศึกษา ซึ่งมีผลและจำเป็นต่อการเรียนให้สำเร็จในระบบการศึกษาทางไกลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาภาคสนามตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างมี 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 560 คน จากทุกสาขาวิชาและจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ อาจารย์ 80 คน และบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 80 คน (ส่วนของมหาวิทยาลัยเปิดอื่นๆ ศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาของตนเอง) เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นที่ 2 พัฒนารูปแบบของบริการการศึกษา โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและจากการวิจัยขั้นที่ 1 มาสังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบฯ แล้วเสนอเพื่อรับข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและนักวิจัยของทุกมหาวิทยาลัยเปิดแล้วปรับปรุง ขั้นที่ 3 ประเมินและปรับปรุงรูปแบบบริการการศึกษา โดยนำเสนอรูปแบบการบริการการศึกษาต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาทางไกลของไทยจำนวน 12 ท่าน แล้วนำเสนอแนะไปปรับรูปแบบการบริการการศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยมีดังนี้ คือ 1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของทั้ง 4 มหาวิทยาลัยมีความเห็นต่อบริการการศึกษาที่มีผลต่อการเรียนให้ประสบผลสำเร็จค่อนข้างจะใกล้เคียงกัน ปัจจัยที่มีผลในลำดับต้นๆ ได้แก่ อาจารย์สัมมนาเสริมมีภูมิรู้ในวิชาที่สอนมาก เนื้อหาชุดวิชาในหลักสูตรที่ศึกษามีคุณค่า การเข้าถึงระบบ On-line ของมหาวิทยาลัย และการช่วยเหลือของศูนย์วิทยพัฒนา 2) แนวทางการพัฒนาบริการสนับสนุนการศึกษา พบว่านักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรของมสธ.เสนอแนวทางการพัฒนาบริการสนับสนุนการศึกษาในแต่ละด้านใกล้เคียงกัน เช่น ด้านการลงทะเบียน ควรมีการแจ้งเตือนนักศึกษาทุกคนก่อนเวลา ด้านการทำวิทยานิพนธ์อาจารย์ที่ปรึกษาควรช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการทำวิทยานิพนธ์ และ 3) รูปแบบการบริการการศึกษาที่จะช่วยให้นักศึกษาเรียนได้ประสบผลสำเร็จซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยบริการ 3 ระยะ คือ ระยะก่อนศึกษา ระยะระหว่างศึกษา และระยะการประเมินผลการศึกษา โดยในแต่ละระยะประกอบด้วยบริการย่อยๆ หลายบริการ

คำสำคัญ: ระบบการศึกษาทางไกล รูปแบบการบริการการศึกษา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

Research Title: Guidelines for Provision of Educational Services to Enable Graduate Students of Sukhothai Thammathirat Open University to Achieve Learning Success in the Distance Education System Based on Opinions of Graduate Students from four Open Universities

Researcher: Prof. Dr.Sumalee Sungsi

Year: 2016

Abstract

The study was carried out with 3 objectives: 1) to study and compare opinions of graduate students of STOU, OUM, UT and UPOU toward the educational services which are important and affect the success of studying through distance education system; 2) to identify guidelines for improving such services from students, lecturers and related staff of STOU; and 3) to develop a model of educational services to help STOU graduate students learn successfully.

The study was composed of 3 steps. The first step was a field study to serve objectives 1 and 2. The samples comprised 560 graduate students from all faculties and lived in every part of the country, 80 lecturers and 80 staff from related agencies of the university. (For other universities, they study only objective no.1 and the samples size were relating to the number of their students.) Research instruments were questionnaires. The data were analyzed by frequency, means, standard deviation and content analysis. The second step was developing the educational services model by using data obtained from both literature and the study in step 1. Then the draft model was presented to obtain feedback from the administrators and researchers of all four open universities. The third step was evaluating and adjusting the model. The model was proposed in a seminar among 12 distance education experts. Then suggestions obtained were used for adjusting the model to be more completed.

Results of the study were: 1) Graduate students of the 4 open universities indicated similar factors which affected the success of their study, the top indicated factors were: seminar lecturers were knowledgeable, the contents of the study programmes were valuable, accessibility to online system of the university, and the support of the regional centres staff; 2) Graduate students, lecturers and related staff of STOU proposed similar guidelines for developing the educational services. For examples: for registration aspect, students should be reminded ahead; and for dissertation aspect, advisors should help students have in depth understanding the research process; and 3) The accepted model of educational services to help students learn successfully composed of services in 3 period: pre-learning, during-learning, and evaluating period. Within each period, a number of services were introduced.

Keywords: distance education system, an educational services model, graduate students